

Stadswandeling Gouda

Auteur: Marycke Naber

Grachten, parken, museumhaven

Gouda is bekend van de stroopwafels, de kaarsen en de kaasmarkt. Gelegen aan de samenvloeiing van de Gouwe en Hollandsche IJssel was de stad vanaf de middeleeuwen een belangrijke handelsstad, die in 1272 stadsrechten ontving uit handen van Graaf Floris V. Bij de monding van de Gouwe in de Hollandsche IJssel stond van de 14e eeuw tot 1577 het kasteel van Gouda, dat de haven moest beschermen. De 300 monumenten herinneren aan het rijke verleden van de stad.

Vanaf het station voert de route via het Regentesseplantsoen naar de binnenstad met onder meer de Waag, het Stadhuis, de Sint-Janskerk en Museum Gouda. Daarna loop je via het Houtmansplantsoen en de Mallegatsluis naar de Museumhaven. Dan volgt weer een wandeling door het centrum met onder meer de Visbruggen, het Poppenhuis, het Hofje van Cincq en het Hofje van Letmaet. Tot slot loop je door het Van Bergen IJzendoornpark terug naar het station. De bezienswaardigheden langs de route zijn voorzien van infobordjes en -panelen.

Routebeschrijving

Verlaat het station aan de centrumzijde, ga schuin LA door 'De Telepoort' van Joyce de Grauw en Paul van den Berg van Atelier Ari, steek RA de klinkerweg over en ga LA.

1. Loop RD over het zebrapad en de brug, ga daarna RA langs het transformatorkastje met info, Regentesseplantsoen. Volg het klinkerpad langs het water (de Kattensingelgracht). Weg naar links bij het infopaneel negeren, ga daarna de 1e steeg LA, Vrouwevestesteeg. Steek de klinkerstraat over, loop RD, Vrouwesteeg, langs de toren van de voormalige Onze Lieve Vrouwekapel uit het eind van de 15e eeuw. Verderop aan je linkerkant staat het poortje naar het voormalige Hofje van Jongkind uit 1702.
2. Ga aan het eind van de steeg LA, Turfmarkt, aan het eind daarvan bij een beeld van Mozaïekgroep Binnenstad LA, Hoogstraat, en de 1e straat RA, Sint Anthoniestraat. Aan je linkerhand staat de Agnietenkapel uit het midden van de 15e eeuw, het restant van een voormalig vrouwenklooster, het Agnietenconvent. Ga daar RA (Achter de Waag) met aan het eind de Goudse Waag uit 1668. Loop RD, rechts langs het stadhuis uit 1459 en ga aan de voorkant LA over het bordes. Ga daarna RA over de Markt en LA, Kerksteeg.
3. Aan het eind, bij een infobord over Erasmus, ga je RA (Achter de Kerk), langs de ingang van de Sint-Janskerk uit van oorsprong 1278, beroemd om de 'Goudse Glazen', gebrandschilderde glas-in-loodramen uit de 16e eeuw. Houd links aan, met aan je rechterhand het Lazaruspoortje uit 1609, met daarachter de entree van Museum Gouda. Na de brug bevindt zich de ingang van de tuin van het Willem Vroesenhuys. Aan het eind van het Willem Vroesenplein zie je rechts het voormalige weeshuis uit de eerste helft van de 17e eeuw (zie het infobordje bij de ingang van het huidige hotel-restaurant).

4. Ga LA, Jeruzalemstraat, langs de Jeruzalemkapel uit omstreeks 1500 en loop RD tot het Joodse Poortje in het Raoul Wallenbergplantsoen aan je rechterhand. Loop het klinkerpad rechts van het poortje in, ga aan het eind RA (Groeneweg). *Links staat de Bijzondere school voor neutraal LO en UL Onderwijs uit 1923, tegenwoordig daltonschool, aan je rechterhand de voormalige Klaas de Vriesschool uit 1884, tegenwoordig appartementencomplex.* Ga de 1e straat LA, Koepoort, direct na de bocht naar links RA over het parkeerterrein en RD over het asfaltvoetpad, Houtmansplantsoen.
5. Aan het eind ga je RA. Loop bij de Doelenbrug RD door het plantsoen. Loop na de beelden 'Vita' van Louise Schouwenberg op de Y-splitsing RD, langs de linkerkant van de muziekkoepeel uit 1898 en langs het infopaneel over het plantsoen. Ga op de kruising met het monument uit 1880 voor de gebroeders Cornelis en Frederik de Houtman RA, beneden LA langs het gedenkteken aan burgemeester Van Bergen IJzendoorn. Daarna ga je, met voor je de fundamente van een toren van het laatmiddeleeuwse kasteel van Gouda, LA de trap op naar molen 't Slot uit 1832. Ga daar RA naar beneden (Punt). *Aan je rechterhand staat een restant van de Grote Volmolen uit 1631, met daarbij een infopaneel over het kasteel.*
6. Ga aan het eind LA, Oosthaven, aan het eind daarvan RA langs de voormalige IJsselhavensluis. Ga na het witte gebouw (het Veerhuis, met een infobord aan de zijgevel) RA en meteen LA, Veerstal. *Bij de pijler met de leeuw met het wapen van Gouda heeft de 15e-eeuwse Veerstalpoort gestaan.* In de bocht naar rechts ga je LA langs het transformatorhuis, bovenaan RA over de Mallegatsluis tussen de Hollandsche IJssel en de Turfhaven. Ga daarna schuin RA naar beneden, langs het IJsselhuis Museumhavencafé. Op de kruising ga je RA, dan schuin RA, langs het sluiswachterhuisje en over de houten brug over de sluis.
7. Ga links van het kunstwerk bij het infobord de trap af en LA langs de Museumhaven. Loop RD langs 'De Steltlopers' van Lise Ketterer, daarna schuin RA, langs de rechterkant van de Raam (een na de Tweede Wereldoorlog gedempte gracht). Ga de 1e straat RA, Kuiperstraat, met de Barbaratoren uit 1505 aan je linkerhand. Aan het eind van de straat ga je LA, langs de Peperstraatgracht, met het gymnastieklokaal van de RK scholen uit 1920 aan je rechterhand. *Tegenover huisnr. 24 zie je de toegangspoort van het voormalige hofje van Hendrick en Helena Jans 't Hart uit 1667, 'Het Hartenerf' genaamd. Dat bevond zich tot 1965 aan de noordzijde van de Nieuwehaven.*
8. Ga aan het eind RA, Hoge Gouwe. *Aan je linkerhand bevindt zich een van de twee Visbanken uit 1588, waar de vis werd schoongemaakt en verkocht.* Ga aan het eind LA over de zebrapaden, daarna LA, Lage Gouwe. Ter hoogte van de tweede Visbank, na huisnr. 50, ga je RA door steegje (Vissteeg), aan het eind daarvan LA (Achter de Vismarkt). *Op de hoek, op nr. 23, is het Poppenhuis gevestigd. Het 17e-eeuwse pandje is in oude stijl ingericht, compleet met bedstee en allerlei antieke gebruiksvoorwerpen.* Ga aan het eind RA, bij de brug na de Lutherse kerk in de 15e-eeuwse Sint-Joostkapel RA, Lange Groenendaal. Direct na huisnr. 62 ga je LA door de Looierspoort, het smalste steegje van Gouda.
9. Ga op de T-splitsing RA, Arie Kerksensteegje, dan het 1e steegje LA (Geertje den Bultsteeg). Loop RD over de monumentale Trappenbrug uit 1574 en door de Lange Dwarsstraat. Steek aan het eind de Nieuwehaven (in 1940 gedempte gracht) over en ga LA. Aan je rechterhand bevindt zich op nr. 246 de ingang van het Hofje van Cincq uit 1700, iets verderop het Hofje van Letmaet uit 1616. Ga daarna RA, Hof van Jansenius, aan het eind LA langs de klinkerstraat.

10. Na de bocht naar links bij de rustplek met 'Jack Ass' van Gijs Assmann ga je RA over de brug, meteen RA over het klinkerpad, aan het eind daarvan scherp RA over de Pottersbrug (over de Kattensingelgracht). Ga aan de overkant daarvan RA, steek LA de Kattensingel over bij de verkeerslichten en loop RD. Al gauw ga je RA de trap af en meteen LA langs de nieuwbouwhuizen (Venroystraat). Ga aan het eind LA, RA over het fietspad en meteen RD over het tegel-klinkerpad. Na het kruisen van twee asfaltpaden ga je het 1e tegelpad schuin RA, aan het eind RA.
11. Ga het 1e asfaltpad LA het park in en na de vijver RA. *Dit is het 'Nieuwe Park' uit 1911, een uitbreiding van het Van Bergen IJzendoornpark verderop.* Ga aan het eind LA, dan RA (Van Bergen IJzendoornpark). Loop op het kruispunt RD, ga de 1e straat RA, al gauw LA over het asfaltvoetpad het park in en houd op de Y-splitsing rechts aan. *Dit park is begin 20e eeuw aangelegd, gefinancierd met een nalatenschap van burgemeester Van Bergen IJzendoorn.* Loop RD langs de bankjes, ga na de houten boogbrug RA over het tegelpad langs een van de toegangspijlers van het park en loop RD naar het station uit 1984.

Praktische informatie

Kijken

De Goudse Waag, Markt 35, 0182 529 996, goudsewaag.nl

Goudse kaasmarkt voor De Goudse Waag, goudsewaag.nl

Stadhuis van Gouda, Markt 1, goudastadhuis.nl

Sint-Janskerk, Achter de Kerk 2, 0182 512 684, sintjan.com

Museum Gouda, achteringang aan Achter de Kerk, 0182 331 000, museumgouda.nl

Kunstgalerie Domo Eclectica, Lange Groenendaal 110, 06 2840 2848, domo-eclectica.nl.

Hofje van Cincq, 1e vrijdag van de maand 10.00-16.00, Open Monumentenweekend

Eten en drinken

Döner Company, Stationsplein 14, 0182 717 709, donercompany.nl/restaurants/

Barista Café Gouda, Kleiweg 100, 0182 752 134, baristacafe.nl

IJssalon David's Gelato Café, Markt 2, 0182 796 596, davidsgelato.nl

Jantje zag eens pruimen hangen, cadeauwinkel met koffiecorner, achteringang aan Achter de Kerk,

Museumcafé Gouda, Achter de Kerk 14, 0182 820 225, museumcafegouda.nl

IJsselhuis Museumhavencafé, Schielands Hoge Zeedijk 1, 06 5241 6920, ijsselhuisgouda.nl

Koffie/thee met wat lekkers in kunstgalerie Domo Eclectica, zie bij Kijken

De Lichtfabriek Gouda, Hoge Gouwe 189, 0182 231 251, lfgouda.nl

Parkeren

P&R Stationsgarage, Burg. Jamesplein 1C, gouda.parkeerservice.nl/tarieven/

Tip

P&R Gouda Goverwelle bij het Willemsplein is gratis

Routebeschrijving, topografische kaart en GPS-track van deze wandeling vind je op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/stadswandeling-gouda/20785/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In de rijk geïllustreerde wandelgids Romeinse Veldtochten beschrijft Marycke Naber zeven routes in het Limesgebied, de noordgrens van het Romeinse Rijk: langs reconstructies van Romeinse wegen, wachttorens en fundamenten van forten, en langs musea en dergelijke waar opgegraven Romeinse schatten te bezichtigen zijn. Historica Ester Smit heeft bij elk hoofdstuk boeiende themaverhalen geschreven over het dagelijks leven van de Romeinen en hun relatie tot de oorspronkelijke bewoners. De gids is te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50